

dels fornuftige — jeg siger, jeg tror ikke, det gaar an, at vi benævne saadanne Mænd med Ordene Kretz og Pleit. Det er ikke Udtryk, forekommer det mig, at bruge ligeoverfor saadanne Mænd; thi, dersom vi gjøre det, saa gjøre vi Folk bange baade hertilands og maasse ogsaa udenlands fra, for at forbinde sig med Folk hertilands om overhovedet at sætte Foretagender igjennem, vi gjøre Folk bange, som staa udenfor en vis bestemt, jeg vil ikke sige Clique, men en vis bestemt afsluttet Forening, hvis Princip jeg kunde betegne med en enkelt Mands Navn, og jeg anser det ikke for heldigt, at vi paa den Maade affære og udelukke Muligheden af Concurrence paa nogetsomhelst af saadanne Punkter, hvor der er Tale om Gjennemførelsen af større materielle Foretagender. Derfor har jeg billiget, at den meget ærede Minister tilfagde Koncession. Om Forhandlingerne i og for sig, og hvad der kan have været Forstaaelse eller Misforstaaelse, hvad der kan have været mundtligt eller skriftligt forhandlet, skal jeg ikke ytre mig nærmere. Der burde vistnok ligge betydelig mere Klarhed over adskillige af disse Spørgsmaal, end der foreligger, saavel fra Finantsudvalget som fra Udtalelserne her i Salen, og forsaavidt et saadant Resultat kunde fremkomme og i og for sig var det Apparat værd, kunde det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) have Ret i, at en anden Underfølgelse kunde være anbefalelig. Jeg finder det ikke fornødent og anser mig ikke forpligtet til at komme nærmere ind paa denne Side af Sagen paa de første Stadier af Forhandlingerne; men naar der nu er reist saadanne Indsigelser imod, at man fra en anden Side her i Landet turde vove paa at forsøge Noget, end fra det sjællandske Jernbaneselskabs Side eller deres Side, der staa nærmest i Forbindelse dermed, saa skal jeg derimod gjøre opmærksom paa, at den meget ærede Minister efter min Formening har for tidlig indladt sig med det sjællandske Jernbaneselskab. Efterat den ærede Minister først har spurgt det sjællandske Jernbaneselskab og derpaa har givet de Andre Tilfagn om Koncession med Frist til 1ste October, saa er det for tidligt at modtage — naar man ikke har givet Svaret dertil eller

nogensomhelst underhaands Anvisning derpaa, er der jo ikke Noget at sige derom — men saa er det for tidligt allerede i Begyndelsen af August at erklære sig villig til at begynde Forhandlinger med Andre om Sagen og opmuntre dem til at benytte Tiden, der er tilbage, thi det er aabenbart, at det maatte svække Udsigten for dem, der havde Tilfagn om Koncession, og let kunde blive benyttet af deres Modstandere ligeoverfor deres Forbindelser i Udlandet, idet de kunde sige: Der kunne I se, at man dog helst ønsker det sjællandske Jernbaneselskab, det er dem, der staa nærmest, og de have deres Støtte og deres Venner der og der, og selve Regjeringen er paa deres Side. Det kunde saameget lettere finde Tilfald, og man kunde derved unddrage de Andre den Støtte, som de nødvendigvis maatte have fra Udlandet, naar man saa, at de Mænd, der vare mest velfete af Regjeringen, vare deres naturligere Modstandere. Det er imidlertid efter min Erfaring og det Kjendskab, jeg har til dette Forhold, ikke den eneste Hindring, som er mødt paa deres Vej, og det er min Overbevisning, at der vil optaarne sig overmaade store Hindringer for enhver privat Mand, der vil begynde Concurrence med dem, der hidtil have haft ligesom naturligt Privilegium paa at være de Æneste om alle saadanne Sager. Naar vi nu gaa videre og naa det sidste Afsnit af Forhandlingerne, saa vilde jeg gjerne, uden at bedømme disse Transaktioners Værd og Betydning i og for sig, have staaet en Betragtning fast, navnlig mod det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) og tildels ogsaa imod den ærede Minister, en Betragtning, som jeg finder begrundet ogsaa i, hvad den meget ærede Minister anførte. Det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds udtalte sig, som om Garantsummen for Banen Roeskilde—Kallundborg var bleven større paa Grund af Transaktionerne med de private Entreprenører. Det er jo en fuldstændig Misforstaaelse, og den ærede Minister har da forresten godtgjort tilfulde, at det er en Misforstaaelse, thi efter hans Udtalelse var Koncessionen lovet det sjællandske Jernbaneselskab, hvis Generalforsamlingen gik ind